

ЗАПАРА В.М., *к.т.н., професор*
ДОМБРОВСЬКИЙ М.О., *студент*
ПОЛЩУК Д.В., *студент*
ПОПОВА О.В., *студент*

Український державний університет залізничного транспорту

Харків, Україна

СТАН РОБОТИ ПУНКТІВ КОМЕРЦІЙНОГО ОГЛЯДУ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ КОНТРОЛЮ АТ «УКРЗАЛІЗНИЦЯ» І ЇХ ВПЛИВ НА СХОРОННІСТЬ ВАНТАЖІВ

Якість виконання технології перевезення вантажів залежить від багатьох взаємозалежних факторів, а схоронність вантажу є основною умовою вантажовласника. Значна ймовірність пошкодження або крадіжки вантажу при перевезенні призводить до зниження ефективної ролі залізничного транспорту, негативно впливає на конкурентоспроможність цього виду транспорту.

Значний вплив на несхоронність мають також природні втрати вантажу. Важливим для забезпечення схоронності вантажів при перевезенні залізничним транспортом є розробка і впровадження нормативно-технічної документації, спрямованої на скорочення втрат вантажів, та здійснення контролю її виконання, а також підвищення відповідальності працівників за несхоронні перевезення вантажів, навчання, підвищення кваліфікації та інструктаж осіб, пов'язаних з перевізним процесом.

Дуже важливим для забезпечення схоронності вантажів при перевезенні є ефективна робота пунктів комерційного огляду та технічних засобів контролю з використанням досягнутого рівня інформатизації технологічних процесів.

Як видно з аналізу роботи технічних засобів контролю АТ «Укрзалізниця» за 6 місяців 2021 року за показаннями динамічних ваг виявлено 595 вагонів з підозрою на перевантаження понад вантажопідйомність, підтвердилась інформація у 194 випадках, що складає 32 % (краще рівня 2020 року – 26 %). Найгірша ситуація на регіональній філії (РФ) «Південно-Західна залізниця», підтвердження у 2 випадках з 11, що складає 18 %. Не набагато краща ситуація на РФ «Одеська залізниця», підтвердження складо 22 %.

З різницею завантаження візків понад допустимі норми виявлено 795 вагонів, підтверджена інформація у 522 випадках, що складає 65 % (2020 - 75 %), ситуація погіршується. На відповідальність РФ «Придніпровська залізниця» виявлено 35 вагонів проти 19 у 2020 році, РФ «Південна залізниця» – 39 проти 11, РФ «Донецька залізниця» - 54 проти 48.

Робота пунктів комерційного огляду поїздів і вагонів (ПКО) показує, що кількість вагонів, виявлених на ПКО з комерційними несправностями у першому півріччі 2021 року, склала 24272 вагони (довідка 1410 АРМ ПРО-Є), що на 7 % більше від рівня аналогічного періоду 2020 року, при цьому на всіх РФ, окрім Південно-Західної, кількість таких вагонів збільшилась. Вагонів з порушенням технічних умов (ТУ) навантаження та кріплення виявлено 920, що на 69 % більше від рівня аналогічного періоду 2020 року, при цьому збільшення допущено на всіх РФ, окрім Одеської (збільшення допущене за рахунок вагонів, виявлених на міждержавних передаточних станціях). Вагонів з розладнанням навантаження та кріплення виявлено 1325, що менше від рівня аналогічного періоду 2020 року на 15 %, при цьому збільшення допущено на РФ «Одеська залізниця», 219 вагонів проти 70.

Кількість виявлених вагонів свого навантаження з перевантаженням понад їх вантажопідйомність на міжзалізничних та внутрішніх ПКО становить 85 вагонів, що на 35 % більше від рівня аналогічного періоду 2020 року (63 вагони). Найгірша ситуація з дотриманням норм завантаження вагонів на РФ «Придніпровська залізниця» – 43 вагонів проти 17 у 2020 році.

У поточному році збільшилась кількість виявлених на ПКО вагонів з порушенням ТУ навантаження на відповідальність своєї залізниці та пропущених без виявлення комерційного браку на інші.

Найбільше вагонів з порушенням ТУ навантаження виявлено навантаження РФ «Донецька залізниця» - 123, що складає 39 % від загальної кількості. Незадовільна ситуація на РФ «Придніпровська залізниця» – 76 вагонів, що складає 25 %.

Найгіршими пунктами комерційного огляду з пропуску вагонів, що загрожують безпеці руху та впливають на схоронність вантажу у першому півріччі 2021 року, у порівнянні з аналогічним періодом 2020 року, є: НД - Вузол – 188 пропущених вагонів; Волноваха – 186 вагонів; Пологи -116 вагонів; Запоріжжя-Ліве -114 вагонів, Лиман -101 вагон.

В розрізі кодів комерційних несправностей по випадкам порушення ТУ навантаження маємо такі основні комерційні несправності:

- 169 вагонів повздовжнє зміщення центру маси (53 % від загальної кількості вагонів з порушенням ТУ), найгірша ситуація на РФ «Придніпровська залізниця» - 56 вагонів, РФ «Донецька залізниця» - 59;

- 58 вагонів розміщення вантажу з порушенням ТУ, НТУ, МТУ РФ «Донецька залізниця» – 37, РФ «Придніпровська залізниця» -15.

Як показує аналіз виявлених на ПКО вагонів з порушенням ТУ навантаження по роду вантажу, у першому півріччі 2021 року найгірша ситуація з навантаженням: вугілля – 100, Придніпровська - 58, Донецька – 36; прокату чорних металів – 67, Донецька - 55; металобрухт – 56, Львівська-24; руда – 34, Придніпровська -31; будівельні - 32, Південно-Західна-16; зернові-20, Південна – 9.

За 6 місяців 2021 року ПКО Дарниця, Бахмач, Конотоп, Гречани, Шепетівка, Козятин-2, Миронівка, Ворожба РФ «Південно-Західна залізниця», Одеса-Застава-1, Роздільна-Сорт. Херсон РФ «Одеська залізниця», Тростянець-Смородине РФ «Південна залізниця», Апостолове, Кривий Ріг-Сорт. РФ «Придніпровська залізниця», Словянськ РФ «Донецька залізниця» не виявили жодного вагону з порушенням ТУ.

Для покращення ситуації пропонується в першу чергу підвищити рівень профілактичної роботи серед працівників комерційного господарства щодо забезпечення безпеки руху та схоронності вантажів, а також проводити подальшу роботу з інформатизації процесів перевезення вантажів.

ЗАПАРА Я.В., *к. т. н., доцент*

ПЕТРЕНКО С.С., *студент*

СОБОЛЬ Б.Р., *студент*

Український державний університет залізничного транспорту

Харків, Україна

СТАН БЕЗПЕКИ ПРИ ВИКОНАННІ ВАНТАЖНОЇ ТА КОМЕРЦІЙНОЇ РОБОТИ НА ОБ'ЄКТАХ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Виконання правил безпеки при виконанні вантажних і комерційних операцій є запорукою стабільного функціонування залізничного транспорту.

Крім втручання сторонніх осіб у діяльність транспорту та людського фактору окремо слід виділити засоби контролю по виявленню комерційних несправностей від прийняття вантажу до перевезення до його видачі одержувачу.

Так, аналізуючи роботу технічних засобів контролю, за 6 місяців 2021 року за показаннями динамічних ваг виявлено 595 вагонів з підозрою на перевантаження понад вантажопідйомність, підтвердилась інформація у 194 випадках, що складає 32 %. Найгірша ситуація на Південно-Західній регіональній філії, підтвердження у 2 випадках з 11, що складає 18 %.